

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

23. januar 2018*

»Præjudiciel forelæggelse – politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager – rammeafgørelse 2002/584/RIA – europæisk arrestordre – procedurer for overgivelse mellem medlemsstaterne – obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse – artikel 3, nr. 3) – mindreårige – krav om kontrol af den minimumsalder, der er krævet for at kunne gøres strafferetligt ansvarlig, eller konkret bedømmelse af de supplerende betingelser, som er fastsat i den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning med henblik på konkret at retsforfølge eller dømme en mindreårig«

I sag C-367/16,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af hof van beroep te Brussel (appeldomstolen i Bruxelles, Belgien) ved afgørelse af 23. juni 2016, indgået til Domstolen den 5. juli 2016, i en sag om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre udstedt mod

Dawid Piotrowski,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, vicepræsidenten, A. Tizzano (refererende dommer), afdelingsformændene R. Silva de Lapuerta, M. Ilešić, L. Bay Larsen, J. Malenovský, E. Levits, C.G. Fernlund og C. Vajda samt dommerne J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, S. Rodin, F. Biltgen og K. Jürimäe,

generaladvokat: Y. Bot

justitssekretær: assisterende justitssekretær M.-A. Gaudissart,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 13. juni 2017,

efter at der er afgivet indlæg af:

- den belgiske regering ved C. Pochet, L. Van den Broeck, C. Van Lul og N. Cloosen, som befuldmægtigede,
- Irland ved A. Joyce og J. Quaney, som befuldmægtigede, bistået af J. Fitzgerald, BL,
- den franske regering ved D. Colas og R. Coesme, som befuldmægtigede,
- den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato L. Ventrella,

* Processprog: nederlandsk.

- den polske regering ved B. Majczyna og J. Sawicka, som befuldmægtigede,
 - den rumænske regering ved R. Mangu, M. Chicu og E. Gane, som befuldmægtigede,
 - Europa-Kommissionen ved R. Troosters og S. Grünheid, som befuldmægtigede,
- og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 6. september 2017, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 3, nr. 3), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT 2002, L 190, s. 1), som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 (EUT 2009, L 81, s. 24) (herefter »rammeafgørelse 2002/584«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en sag om fuldbyrdelse i Belgien af en europæisk arrestordre, der den 17. juli 2014 blev udstedt af Sąd Okręgowy w Białymstoku (den regionale domstol i Białystok, Polen) mod Dawid Piotrowski.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Femte til syvende betragtning til rammeafgørelse 2002/584 har følgende ordlyd:
 - »(5) Den Europæiske Unions erklærede mål at blive et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed har skabt et ønske om at afskaffe udlevering mellem medlemsstaterne og indføre en ordning for overgivelse mellem judicielle myndigheder. Endvidere vil indførelsen af en ny forenklet ordning for overgivelse af dømte eller mistænkte personer med henblik på straffuldbyrdelse eller retsforfølgning gøre det muligt at mindske den kompleksitet og den risiko for forsinkelser, der er en følge af de nuværende udleveringsprocedurer. De traditionelle samarbejdsrelationer, som hidtil har bestået mellem medlemsstaterne, bør erstattes med en ordning med fri bevægelighed for afgørelser på det strafferetlige område, både afgørelser før domsafsigelsen og endelige afgørelser, i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.
 - (6) Den europæiske arrestordre, som denne rammeafgørelse omhandler, er den første udmøntning på det strafferetlige område af princippet om gensidig anerkendelse, som Det Europæiske Råd har udråbt til en »hjørnesten« i det retlige samarbejde.
 - (7) Da målet at erstatte det multilaterale udleveringssystem, der bygger på den europæiske udleveringskonvention af 13. december 1957, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne, hvis de handler enkeltvis, og derfor bedre kan gennemføres på EU-plan, kan Rådet træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 5 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. sidstnævnte artikel, er denne rammeafgørelse ikke mere vidtgående end, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.«

4 Rammeafgørelsens artikel 3 har følgende ordlyd:

»Den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat (i det følgende benævnt »den fuldbyrdende judicielle myndighed«) afslår at fuldbyrde en europæisk arrestordre i følgende tilfælde:

[...]

3) hvis den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning på grund af sin alder ikke kan gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, der ligger til grund for den europæiske arrestordre.«

5 Artikel 15 i rammeafgørelse 2002/584 fastsætter:

»1. Den fuldbyrdende judicielle myndighed træffer afgørelse om overgivelse af den pågældende inden for de frister og på de betingelser, der er fastsat i denne rammeafgørelse.

2. Hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed finder, at de oplysninger, den udstedende medlemsstat har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om overgivelsen, anmoder den om straks at få de nødvendige supplerende oplysninger, navnlig i forbindelse med artikel 3-5 og 8, og kan fastsætte en tidsfrist for fremsendelsen af disse oplysninger under hensyn til nødvendigheden af at overholde fristerne i artikel 17.

3. Den udstedende judicielle myndighed kan til enhver tid fremsende supplerende nyttige oplysninger til den fuldbyrdende judicielle myndighed.«

6 Ottende betragtning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/800 af 11. maj 2016 om retssikkerhedsgarantier for børn, der er mistænkte eller tiltalte i straffesager (EUT 2016, L 132, s. 1), har følgende ordlyd:

»Når børn er mistænkte eller tiltalte i straffesager eller er genstand for sager angående europæiske arrestordrer i henhold til [rammeafgørelse 2002/584/RIA] (eftersøgte), bør medlemsstaterne sikre, at barnets tarv altid kommer i første række, jf. artikel 24, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (chartret).«

7 Direktivets artikel 1 bestemmer:

»Ved dette direktiv fastlægges minimumsregler vedrørende visse rettigheder for børn, der er:

a) mistænkte eller tiltalte i straffesager, eller

b) genstand for sager angående europæiske arrestordrer i henhold til rammeafgørelse 2002/584/RIA (»eftersøgte«).«

8 Det fremgår af direktivets artikel 3, nr. 1), at der ved »barn« forstås en person under 18 år.

9 Artikel 17 i direktiv 2016/800 med overskriften »Sager angående europæiske arrestordrer« fastsætter:

»Medlemsstaterne sikrer, at de rettigheder, der er omhandlet i artikel 4, 5, 6, 8, 10-15 og 18, finder tilsvarende anvendelse for børn, der er eftersøgte, ved deres anholdelse i henhold til sager angående europæiske arrestordrer i den fuldbyrdende medlemsstat.«

Belgisk ret

10 Artikel 4, nr. 3, i wet betreffende het Europees aanhoudingsbevel (lov om den europæiske arrestordre) af 19. december 2003 (*Belgisch Staatsblad*, 22.12.2003, s. 60075, herefter »loven om den europæiske arrestordre«) fastsætter, at »[f]uldbyrdelsen af en europæisk arrestordre afslås, [...] hvis den person, der er omfattet af den europæiske arrestordre, efter belgisk lovgivning på grund af sin alder endnu ikke kan gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, der ligger til grund for den nævnte arrestordre«.

11 Artikel 36 i wet betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade (lov om beskyttelse af unge, omsorgen for unge, der har begået en strafbar lovovertrædelse, og erstatning for skade forvoldt af denne lovovertrædelse) af 8. april 1965 (*Belgisch Staatsblad*, 15.4.1965, s. 4014) har i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen (herefter »loven om beskyttelse af unge«), følgende ordlyd:

»Jeugdrechtbank [(ungdomsdomstol)] tager stilling til:

[...]

4) anklagemyndighedens påstande i forhold til personer, der strafforfølges for en strafbar lovovertrædelse, der blev begået inden det fyldte 18. år.

[...]«

12 Lovens artikel 57a fastsætter:

»§ 1. Såfremt en person, der fremstilles for en ungdomsstol på grund af en handling, der er kvalificeret som en strafbar lovovertrædelse, på handlingens tidspunkt er fyldt 16 år eller mere, og ungdomsdomstolen finder, at en plejeforanstaltning, indsættelse i ungdomsinstitution eller en ungdomssanktion ikke er en passende foranstaltning, kan denne domstol ved en begrundet kendelse erklære sig inkompetent og henvise sagen til anklagemyndigheden med henblik på strafforfølgning enten – såfremt den pågældende person er mistænkt for en strafbar lovovertrædelse – ved en særlig afdeling i ungdomsdomstolen, der skal anvende den ordinære strafferet og den ordinære straffeprocetretlige procedure, hvis der er grund hertil, eller, hvis den pågældende person er mistænkt for at have begået en retskrænkelse, som ikke kan belægges med straf, ved en nævningeret, der er sammensat i henhold til bestemmelserne i artikel 119, stk. 2, i Gerechtig Wetboek [(retsplejelov)], hvis der er grund hertil. Ungdomsdomstolen kan imidlertid også erklære sig inkompetent, hvis en af de følgende betingelser ligeledes er opfyldt:

- Den pågældende person har allerede været genstand for en eller flere af de i artikel 37, § 2, § 2a eller § 2b omhandlede foranstaltninger eller et tilbud om genopretning som omhandlet i artikel 37a-37d.
- Der er tale om en handling som omhandlet i artikel 373, 375, 393-397, 400, 401, 417b, 417c og 471-475 i Strafwetboek [(straffelov)] eller forsøg på en handling som omhandlet i Strafwetboeks artikel 393-397.

Begrundelsen skal ske under hensyntagen til den pågældende persons personlighed, miljø og grad af modenhed.

Nærværende bestemmelse kan finde anvendelse, uanset om den pågældende person på dommens tidspunkt er fyldt 18 år. I det tilfælde ligestilles vedkommende med en mindreårig for så vidt angår anvendelsen af dette kapitel.

§ 2. Uanset artikel 36a kan ungdomsdomstolen ikke erklære sig inkompetent under anvendelse af nærværende bestemmelse uden først at have ladet gennemføre den sociale undersøgelse og den medicinsk-psykologiske undersøgelse, der er omhandlet i artikel 50, andet afsnit.

Formålet med den medicinsk-psykologiske undersøgelse er at vurdere situationen ud fra den pågældende persons personlighed, miljø og grad af modenhed. Der tages hensyn til arten, hyppigheden og grovheden af de strafbare forhold, vedkommende er sigtet for, for så vidt som de er relevante for vurderingen af vedkommendes personlighed. Kongen fastsætter de nærmere regler for gennemførelsen af den medicinsk-psykologiske undersøgelse.

Dog gælder følgende:

- 1° Ungdomsdomstolen kan erklære sig inkompetent uden at råde over rapporten fra den medicinsk-psykologiske undersøgelse, såfremt den konstaterer, at den pågældende unddrager sig undersøgelsen eller afslår at deltage heri.
- 2° Ungdomsdomstolen kan erklære sig inkompetent uden at foranledige en social undersøgelse og uden at anmode om en medicinsk-psykologisk undersøgelse, såfremt der ved dom allerede er truffet en foranstaltning over for en person, der endnu ikke er fyldt 18 år, og som har begået en eller flere af de i artikel 323, 373-378, 392-394, 401 og 468-476 i Strafwetboek omhandlede handlinger efter det fyldte 16. år, og personen på ny retsforfølges, fordi vedkommende efter den første domfældelse har begået en eller flere af de nævnte handlinger. Sagsakterne fra den foregående procedure vedlægges sagsakterne i den nye procedure.
- 3° Ungdomsdomstolen træffer på samme betingelser afgørelse vedrørende en anmodning om, at den skal erklære sig inkompetent med hensyn til en person, der endnu ikke er fyldt 18 år, og som efter det 16. år har gjort sig skyldig i en handling, der betragtes som forbrydelse, og som straffes med mere end 20 års fængsel, men som først retsforfølges efter, at personen er fyldt 18 år.

[...]«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 13 Dawid Piotrowski er polsk statsborger og født den 11. august 1993 i Lapy (Polen).
- 14 Den 17. juli 2014 udstedte Sąd Okręgowy w Białymstoku (den regionale domstol i Białystok) en europæisk arrestordre mod Dawid Piotrowski med henblik på hans overgivelse til de polske myndigheder med henblik på fuldbyrdelsen af de straffe, som er blevet pålagt ved to domme afsagt af denne domstol. Ved den første dom, der blev afsagt den 15. september 2011, blev den pågældende idømt en frihedsstraf på seks måneder for cykeltyveri. Ved den anden dom, som blev afsagt den 10. september 2012, blev han idømt en frihedsstraf på to år og seks måneder for at have afgivet falske oplysninger med hensyn til en alvorlig forbrydelse.
- 15 Ved kendelse af 6. juni 2016 beordrede onderzoekrechter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel (undersøgelsesdommer ved den nederlandsksprogede ret i første instans i Bruxelles, Belgien) Dawid Piotrowski frihedsberøvet med henblik på hans overgivelse til den udstedende medlemsstat, Republiken Polen, med henblik på fuldbyrdelse af dommen af 10. september 2012.
- 16 I den nævnte kendelse fandt denne dommer derimod, at henset til artikel 4, nr. 3, i loven om den europæiske arrestordre kunne den arrestordre, der var blevet udstedt af Sąd Okręgowy w Białymstoku (den regionale domstol i Białystok) ikke fuldbyrdes, for så vidt som den vedrører dommen af

15. september 2011, idet den pågældende person kun var 17 år, da han begik den foreholdte lovovertrædelse, og idet de i Belgien fastsatte betingelser for forfølgelse af en mindreårig, der er fyldt 16 år på tidspunktet for handlingerne, ikke var opfyldt i det foreliggende tilfælde.
- 17 Den 7. juni 2016 iværksatte procureur des Konings (anklagemyndigheden, Belgien) appel ved hof van beroep te Brussel (appeldomstolen i Bruxelles, Belgien) til prøvelse af den nævnte kendelse, for så vidt som der herved blev givet delvist afslag på fuldbyrdelse af den omhandlede europæiske arrestordre.
- 18 I denne henseende har procureur des Konings (anklagemyndigheden) gjort gældende, at i medfør af loven om beskyttelse af unge kan en mindreårig, der er fyldt 16 år, selv om den kriminelle lavalder er fastsat til 18 år, ikke desto mindre gøres strafferetligt ansvarlig, når den pågældende har begået færdselsovertrædelser, eller såfremt en ungdomsdomstol erklærer sig inkompetent i forhold til denne i de tilfælde og i henhold til de betingelser, der er fastsat i den nævnte lov. I denne sammenhæng er det med henblik på anvendelsen af afslagsgrunden i artikel 4, nr. 3, i loven om den europæiske arrestordre tilstrækkeligt at foretage en abstrakt bedømmelse af kriteriet om den alder, hvorfra den pågældende mindreårige kan gøres strafferetligt ansvarlig. Det er således ikke nødvendigt at foretage en konkret bedømmelse af de supplerende betingelser, som i henhold til belgisk ret skal være opfyldt med henblik på eventuelt at iværksætte strafforfølgning af en sådan mindreårig.
- 19 Som følge af den nævnte appel er sagsakterne vedrørende fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre blevet opdelt i to.
- 20 Under prøvelsen af den del af denne arrestordre, som vedrørte dommen af 10. september 2012, efterkom raadkamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel (forundersøgelseskammeret ved den nederlandsksprogede ret i første instans i Bruxelles, Belgien) den 21. juni 2016 anmodningen om udlevering af Dawid Piotrowski til Republikken Polen med henblik på fuldbyrdelse af denne dom.
- 21 Inden for rammerne af den appelsag, som vedrørte fuldbyrdelse af dommen af 15. september 2011, fandt hof van beroep te Brussel (appeldomstolen i Bruxelles) i lighed med procureur des Konings (anklagemyndigheden) derimod, at ud over de tilfælde, hvor en mindreårig, der er fyldt 16 år, har begået færdselsovertrædelser, kan den pågældende i henhold til belgisk ret kun gøres strafferetligt ansvarlig, såfremt en ungdomsdomstol erklærer sig inkompetent i forhold til denne og henviser sagen til anklagemyndigheden med henblik på retsforfølgning enten ved en særlig afdeling i den nævnte domstol eller ved en nævningeret, afhængigt af den begåede lovovertrædelse.
- 22 I medfør af artikel 57a, stk. 1, i loven om beskyttelse af unge kan en ungdomsdomstol imidlertid kun erklære sig inkompetent, hvis en af de følgende betingelser er opfyldt, nemlig at den pågældende person allerede har været genstand for en eller flere plejeforanstaltninger, indsættelser i ungdomsinstitution eller ungdomssanktioner eller et tilbud om genopretning ved konfliktmægling eller forsoning, eller såfremt der er tale om, at den pågældende har begået eller forsøgt at begå en af de alvorlige handlinger, som er omhandlet i de udtrykkeligt anførte artikler i Strafwetboek (straffelov). Desuden fastsætter den nævnte bestemmelse, at begrundelsen for den afgørelse om manglende kompetence, som ungdomsstolen træffer, skal vedrøre den pågældende persons personlighed, miljø og grad af modenhed. I overensstemmelse med denne lovs artikel 57a, stk. 2, kan den nævnte domstol principielt ikke erklære sig inkompetent uden først at have ladet gennemføre en social undersøgelse og en medicinsk-psykologisk undersøgelse af den pågældende person.
- 23 I denne lovgivningsmæssige sammenhæng har hof van beroep te Brussel (appeldomstolen i Bruxelles) anført, at praksis fra Hof van Cassatie (kassationsdomstol, Belgien) ikke er entydig for så vidt angår fortolkningen af artikel 4, nr. 3, i loven om den europæiske arrestordre.

- 24 Hvad angår anvendelsen af den i denne bestemmelse fastsatte afslagsgrund fastslog anden afdeling i den fransksprogede afdeling ved Hof van Cassatie (kassationsdomstol) ved dom af 6. februar 2013 nemlig i det væsentlige, at for så vidt som den procedure, hvorefter domstolen erklærer sig inkompetent, ikke finder anvendelse på en person, der retsforfølges af myndighederne i en anden medlemsstat end Kongeriget Belgien, forudsætter overgivelsen af en mindreårig i forbindelse med fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre en konkret bedømmelse af de betingelser, som skal opfyldes med henblik på at retsforfølge eller dømme den nævnte person i Belgien i dennes egenskab af fuldbyrdende medlemsstat. Ved dom af 11. juni 2013 fandt Hof van Cassatie (kassationsdomstol), der traf afgørelse i plenum, derimod i det væsentlige, at princippet om gensidig anerkendelse indebærer, at domstolen i den fuldbyrdende medlemsstat ikke kan gøre overgivelsen af en mindreårig, som er omfattet af en europæisk arrestordre, betinget af en specifik afgørelse om manglende kompetence, idet denne domstol med henblik på en eventuel sådan overgivelse alene skal foretage en abstrakt bedømmelse af alderskriteriet for denne mindreåriges strafferetlige ansvar.
- 25 Henset til denne usikkerhed i retspraksis og til den omstændighed, at den i artikel 4, nr. 3, i loven om den europæiske arrestordre omhandlede afslagsgrund udgør gennemførelsen af den i artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584 fastsatte obligatoriske grund til at afslå fuldbyrdelse, har hof van beroep te Brussel (appeldomstolen i Bruxelles) fundet det nødvendigt at anmode Domstolen om at præcisere denne EU-retlige bestemmelses rækkevidde med henblik på at sikre en fortolkning af belgisk ret, som er i overensstemmelse med denne bestemmelses ordlyd og formål.
- 26 På denne baggrund har hof van beroep te Brussel (appeldomstolen i Bruxelles) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse [2002/584] fortolkes således, at der kun kan ske overgivelse af personer, der efter den fuldbyrdende medlemsstats ret må anses for myndige, eller kan den fuldbyrdende medlemsstat i henhold til denne artikel også overgive mindreårige, som efter den nationale lovgivning fra en bestemt alder (eventuelt under en række betingelser) kan gøres strafferetligt ansvarlig[e]?
- 2) Såfremt det antages, at det efter [...] artikel 3, nr. 3), [i rammeafgørelse 2002/584] ikke er forbudt at overgive mindreårige, skal denne artikel da fortolkes således, at
- a) den omstændighed, at der i national ret er en (teoretisk) mulighed for at kunne straffe mindreårige fra en bestemt alder, er tilstrækkelig som kriterium for overgivelse (med andre ord ved [at] foretage en abstrakt bedømmelse på grundlag af kriteriet om den alder, fra hvilken en person kan gøres strafferetligt ansvarlig, uden hensyntagen til eventuelle supplerende betingelser)
- b) hverken princippet om gensidig anerkendelse i [...] artikel 1, stk. 2, [i rammeafgørelse 2002/584] eller ordlyden af rammeafgørelsens artikel 3, nr. 3), er til hinder for, at den fuldbyrdende medlemsstat foretager en konkret bedømmelse fra tilfælde til tilfælde, hvorunder det kan kræves, at den person, der er [eftersøgt i forbindelse med overgivelsen], i henseende til strafferetligt ansvar skal opfylde de samme betingelser, som gælder for den fuldbyrdende medlemsstats egne statsborgere på grundlag af alder på gerningstidspunktet, på grundlag af arten af den lovovertrædelse, der gøres gældende, og muligvis sågar på grundlag af tidligere domstolsinterventioner i den udstedende medlemsstat, som har medført en ungdomssanktion, selv om sådanne betingelser ikke findes i den udstedende medlemsstat?
- 3) Såfremt den fuldbyrdende medlemsstat kan anlægge en konkret bedømmelse, skal der for at undgå straffrihed da [...] sondres mellem overgivelse med henblik på strafforfølgning og overgivelse med henblik på straffuldbyrdelse?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 27 Med sit første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at den fuldbyrdende judicielle myndighed skal afslå at overgive enhver person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, og som anses for mindreårig i medfør af lovgivningen i den fuldbyrdende medlemsstat, eller kun skal afslå at overgive de mindreårige, der i henhold til den nævnte lovgivning ikke har den alder, som kræves for at kunne gøres strafferetligt ansvarlige for de handlinger, der ligger til grund for en arrestordre udstedt mod dem.
- 28 I denne henseende skal det bemærkes, at artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584 forpligter den fuldbyrdende judicielle myndighed til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, hvis den person, der er omfattet af arrestordren, »efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning« på grund af sin alder »ikke kan gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, der ligger til grund for den europæiske arrestordre«.
- 29 Det fremgår således af ordlyden af artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584, at den i denne bestemmelse fastsatte grund til at afslå fuldbyrdelse ikke vedrører mindreårige generelt, men alene tager sigte på de mindreårige, der ikke har nået den alder, som i medfør af lovgivningen i den fuldbyrdende medlemsstat kræves for at kunne gøres ansvarlige for de handlinger, der ligger til grund for en arrestordre udstedt mod dem.
- 30 EU-lovgiver har derfor ikke haft til hensigt at udelukke overgivelsen af samtlige mindreårige, men alene de personer, der på grund af deres alder ikke kan retsforfølges eller idømmes nogen straf i den fuldbyrdende medlemsstat for de pågældende handlinger, hvorved denne medlemsstat – i mangel af en harmonisering på området – bevarer sin beføjelse til at fastsætte den minimumsalder, hvorfra en person opfylder betingelserne for at kunne gøres strafferetligt ansvarlig for sådanne handlinger.
- 31 Det følger heraf, således som generaladvokaten har anført i punkt 32 i forslaget til afgørelse, at artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584, henset til sin ordlyd, skal fortolkes således, at bestemmelsen principielt ikke gør det muligt for de fuldbyrdende judicielle myndigheder at afslå overgivelse af mindreårige, der er omfattet af en europæisk arrestordre, og som har nået minimumsalderen for i medfør af lovgivningen i den fuldbyrdende medlemsstat at kunne anses for strafferetligt ansvarlige for de handlinger, der ligger til grund for en arrestordre udstedt mod dem.
- 32 Som ligeledes anført af generaladvokaten i punkt 29 i forslaget til afgørelse, synes forarbejderne til denne bestemmelse at støtte en sådan fortolkning.
- 33 Som følge af Kommissionens forslag til Rådets rammeafgørelse om den europæiske arrestordre og overgivelsesprocedurerne mellem medlemsstater (KOM(2001) 522 endelig udg.) (EFT 2001, C 332 E, s. 305) foreslog Europa-Parlamentet således i sin rapport af 14. november 2001, der indeholder udkastet til lovgivningsmæssig beslutning med angivelse af ændringerne til dette forslag (A5-0397/2001), i artikel 30a at indsætte en fakultativ grund til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre mod en person, som anses for ikke at have nået »den kriminelle lavalder« i medfør af lovgivningen i den fuldbyrdende medlemsstat.
- 34 Det fremgår således, at Parlamentet gennem en sådan ændring, på grundlag af hvilken den i artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584 fastsatte obligatoriske grund til at afslå fuldbyrdelse i sidste ende blev indført i rammeafgørelsen, havde til hensigt at indføre en specifik undtagelse til gennemførelsen af ordningen med den europæiske arrestordre, som ikke har til formål generelt at gøre det muligt at udelukke samtlige mindreårige fra overgivelse, men alene de personer, der på grund af deres alder

ikke må gøres til genstand for nogen strafferetlig procedure eller nogen strafferetlig domfældelse i henhold til lovgivningen i den fuldbyrdende medlemsstat for de handlinger, som ligger til grund for en arrestordre udstedt mod dem.

- 35 Endelig skal det bemærkes, at den fortolkning af artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584, der er indeholdt i nærværende doms præmis 31, ligeledes støttes af den normative sammenhæng, hvori rammeafgørelsen nu indgår.
- 36 I denne henseende skal det nemlig fastslås, at direktiv 2016/800 med henblik på bl.a. at fremme iagttagelsen af mindreåriges grundlæggende rettigheder, hvilke er sikret i chartret og i den europæiske konvention for menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950, fastsætter, således som det fremgår af direktivets artikel 1, litra b), fælles minimumsregler vedrørende bl.a. beskyttelsen af de processuelle rettigheder for børn – dvs. personer, der ikke er fyldt 18 år – som er genstand for en sag angående en europæisk arrestordre i henhold til rammeafgørelse 2002/584. Navnlig bestemmer direktivets artikel 17, at flere rettigheder, som er tillagt børn, der er mistænkte eller eftersøgte inden for rammerne af nationale straffesager, skal finde anvendelse mutatis mutandis på børn, som er omfattet af en sådan arrestordre, ved deres anholdelse i den fuldbyrdende medlemsstat.
- 37 Disse bestemmelser i direktiv 2016/800 bekræfter, at EU-retten, og navnlig rammeafgørelse 2002/584, ikke principielt forbyder de fuldbyrdende judicielle myndigheder at overgive mindreårige, der har nået den kriminelle lavalder i den fuldbyrdende medlemsstat. Direktivet forpligter imidlertid sådanne myndigheder til at sikre disse mindreårige, at visse specifikke processuelle rettigheder, der er garanteret inden for rammerne af de nationale straffesager, bliver overholdt ved gennemførelsen af denne rammeafgørelse, med henblik på at sikre, således som det fremgår af ottende betragtning til direktivet, at tarven hos børn, der er omfattet af en europæisk arrestordre, altid kommer i første række i overensstemmelse med chartrets artikel 24, stk. 2.
- 38 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at den fuldbyrdende judicielle myndighed kun skal afslå overgivelse af mindreårige, der er omfattet af en europæisk arrestordre, som i henhold til lovgivningen i den fuldbyrdende medlemsstat ikke har nået den alder, der kræves for at kunne gøres strafferetligt ansvarlige for de handlinger, der ligger til grund for en arrestordre udstedt mod dem.

Det andet spørgsmål

- 39 Med sit andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at den fuldbyrdende judicielle myndighed i forbindelse med afgørelsen om overgivelse af en mindreårig, der er omfattet af en europæisk arrestordre, blot skal kontrollere, om den pågældende person har nået minimumsalderen for i den fuldbyrdende medlemsstat at kunne gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, som ligger til grund for en sådan arrestordre, eller således, at den nævnte myndighed ligeledes kan efterprøve, om de supplerende betingelser vedrørende en personlig vurdering, som retsforfølgelsen eller domfældelsen af en mindreårig konkret er betinget af i henhold til medlemsstatens lovgivning, er opfyldt i det foreliggende tilfælde.
- 40 I denne henseende skal det bemærkes, at det følger af Domstolens faste praksis, at der ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot skal tages hensyn til dens ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori bestemmelsen indgår, og til de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af (jf. bl.a. dom af 11.1.2017, Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, præmis 32, og af 25.1.2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, præmis 30).

- 41 Hvad angår ordlyden af artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584 skal det bemærkes, at denne er affattet således, at den fuldbyrdende judicielle myndighed skal afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, hvis den omhandlede person efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning »på grund af sin alder ikke kan gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, der ligger til grund for den europæiske arrestordre«.
- 42 Det fremgår således af ordlyden af denne bestemmelse, at den fuldbyrdende judicielle myndighed med henblik på at afslå overgivelse af en mindreårig, der er omfattet af en europæisk arrestordre, udelukkende skal sikre sig, at denne person ikke har nået den minimumsalder, som gør det muligt at blive strafferetligt forfulgt eller dømt i medfør af lovgivningen i den fuldbyrdende medlemsstat for de samme handlinger som dem, der ligger til grund for den europæiske arrestordre.
- 43 Artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584 fastsætter derfor ikke nogen mulighed for, at den fuldbyrdende judicielle myndighed med henblik på at træffe afgørelse om overgivelse af den pågældende person ligeledes tager hensyn til de supplerende betingelser vedrørende en personlig vurdering, som en eventuel retsforfølgelse eller domfældelse af en mindreårig konkret er betinget af i henhold til lovgivningen i myndighedens medlemsstat, såsom de betingelser, der i det foreliggende tilfælde er fastsat i artikel 57a, stk. 1 og 2, i loven om beskyttelse af unge. Det tilkommer den udstedende judicielle myndighed at anvende de specifikke regler vedrørende strafferetlig forfølgelse af handlinger begået af mindreårige i myndighedens medlemsstat.
- 44 I mangel af nogen udtrykkelig henvisning i denne retning gør ordlyden af artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584 det på denne baggrund ikke muligt at anlægge en fortolkning, hvorefter den fuldbyrdende judicielle myndighed skal afslå at overgive en mindreårig, der er omfattet af en europæisk arrestordre, på grundlag af en bedømmelse af den pågældendes særlige situation og af de handlinger, som ligger til grund for den mod denne udstedte arrestordre, foretaget i lyset af de supplerende betingelser vedrørende en personlig vurdering, som en mindreårig persons strafferetlige ansvar med hensyn til sådanne handlinger konkret er betinget af i den fuldbyrdende medlemsstat.
- 45 Således som generaladvokaten har anført i punkt 55 i forslaget til afgørelse, understøttes denne konklusion af den sammenhæng og den generelle opbygning, hvori den nævnte bestemmelse indgår, og af de med rammeafgørelse 2002/584 forfulgte mål.
- 46 Hvad angår sammenhængen for og den generelle opbygning af artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584 skal det bemærkes, at rammeafgørelsen, således som det navnlig fremgår af dens artikel 1, stk. 1 og 2, samt af femte og syvende betragtning hertil, har til formål at erstatte det multilaterale udleveringssystem, der er baseret på den europæiske udleveringskonvention af 13. december 1957, med en ordning for overgivelse mellem judicielle myndigheder af dømte eller mistænkte personer med henblik på straffuldbyrdelse eller retsforfølgning, og at denne ordning bygger på princippet om gensidig anerkendelse (dom af 16.11.2010, Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, præmis 35, af 5.4.2016, Aranyosi og Căldăraru, C-404/15 og C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, præmis 75, og af 10.11.2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, præmis 25).
- 47 På det af rammeafgørelse 2002/584 regulerede område er princippet om gensidig anerkendelse, der udgør »hjørnestenen« i det retlige samarbejde i straffesager, således som det bl.a. fremgår af sjette betragtning til rammeafgørelsen, således udmøntet i rammeafgørelsens artikel 1, stk. 2, i henhold til hvilken medlemsstaterne i princippet har pligt til at fuldbyrde en europæisk arrestordre (dom af 5.4.2016, Aranyosi og Căldăraru, C-404/15 og C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, præmis 79 og den deri nævnte retspraksis).
- 48 Det følger heraf, at de fuldbyrdende judicielle myndigheder principielt kun kan nægte at fuldbyrde en sådan arrestordre af de obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse, der er fastsat i artikel 3 i rammeafgørelse 2002/584, eller af de fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse, som er fastsat i denne rammeafgørelses artikel 4 og 4a. Mens fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre udgør hovedreglen,

er afslaget på fuldbyrdelse af en sådan arrestordre følgerig udformet som en undtagelse, der skal undergives en streng fortolkning (jf. i denne retning dom af 29.6.2017, Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, præmis 19, og af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 50 og 51).

- 49 Domstolen har ganske vist allerede anerkendt, at der kan gøres indskrænkninger i princippet om gensidig anerkendelse og princippet om gensidig tillid mellem medlemsstaterne under helt særlige omstændigheder. Desuden kan rammeafgørelse 2002/584, som det fremgår af dens artikel 1, stk. 3, ikke indebære nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder, således som de er defineret bl.a. i chartret (jf. i denne retning dom af 5.4.2016, Aranyosi og Căldăraru, C-404/15 og C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, præmis 82 og 83), og i det foreliggende tilfælde nærmere bestemt chartrets artikel 24 om børns rettigheder, som medlemsstaterne er forpligtet til at iagttage i forbindelse med gennemførelsen af rammeafgørelsen.
- 50 Hvad imidlertid angår en sag angående en europæisk arrestordre ligger ansvaret for at sikre disse rettigheder først og fremmest hos udstedelsesmedlemsstaten, som må formodes at overholde EU-retten og navnlig de i denne ret anerkendte grundlæggende rettigheder (jf. i denne retning udtalelse 2/13 (Unionens tiltrædelse af EMRK) af 18.12.2014, EU:C:2014:2454, præmis 191 og den deri nævnte retspraksis).
- 51 Når dette er sagt, skal det for det første bemærkes, at eftersom den i artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584 fastsatte grund til at afslå fuldbyrdelse udgør en undtagelse til hovedreglen om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, kan der ikke anlægges en sådan fortolkning af bestemmelsen, der gør det muligt for den fuldbyrdende judicielle myndighed at afslå at efterkomme en sådan arrestordre på grundlag af en bedømmelse, der ikke udtrykkeligt er fastsat i bestemmelsen eller i andre regler i denne rammeafgørelse, såsom en bedømmelse, der består i at vurdere, om de supplerende betingelser vedrørende en personlig vurdering, som en eventuel forfølgelse af eller dom mod en mindreårig person konkret er betinget af i den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning, er opfyldt i det foreliggende tilfælde.
- 52 For det andet skal det fastslås, at en sådan bedømmelse vil kunne vedrøre forhold, der, ligesom det er tilfældet i hovedsagen, er subjektive, såsom den pågældende persons personlighed, miljø og grad af modenhed, eller er objektive, såsom gentagelsestilfælde og den omstændighed, at der foreligger allerede trufne foranstaltninger til beskyttelse af unge, hvilket i realiteten vil føre til en reel materiel efterprøvelse af den bedømmelse, som allerede er blevet foretaget i forbindelse med den retsafgørelse, der blev truffet i den udstedende medlemsstat, og som ligger til grund for den europæiske arrestordre. Som anført af generaladvokaten i punkt 56 i forslaget til afgørelse, vil en sådan efterprøvelse imidlertid tilsidesætte princippet om gensidig anerkendelse og fratage princippet enhver virkning, idet det bemærkes, at princippet indebærer, at der foreligger en gensidig tillid med hensyn til den omstændighed, at hver enkelt medlemsstat accepterer anvendelsen af den i de øvrige medlemsstater gældende straffelovgivning, selv når gennemførelsen af medlemsstatens egen lovgivning ville føre til et andet resultat, og princippet gør det derfor ikke muligt for den fuldbyrdende judicielle myndighed at erstatte den bedømmelse, der allerede er blevet foretaget i den udstedende medlemsstat i forbindelse med den retsafgørelse, som ligger til grund for en europæisk arrestordre, med sin egen bedømmelse af det strafferetlige ansvar for den mindreårig, der er omfattet af den nævnte arrestordre.
- 53 En sådan mulighed ville i øvrigt ligeledes være uforenelig med det mål om at lette og fremskynde det retlige samarbejde, som forfølges med rammeafgørelse 2002/584 (jf. i denne retning dom af 5.4.2016, Aranyosi og Căldăraru, C-404/15 og C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, præmis 76, og af 25.1.2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, præmis 31).
- 54 Det er nemlig ubestridt, at der ved denne rammeafgørelse er blevet indført en forenklet og mere effektiv ordning for overgivelse mellem judicielle myndigheder af personer, som er dømt eller mistænkt for at have overtrådt straffelovgivningen (jf. i denne retning dom af 28.6.2012, West,

C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, præmis 53, og af 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, præmis 40), der gør det muligt, således som det fremgår af femte betragtning til rammeafgørelsen, at mindske den kompleksitet og den risiko for forsinkelser, der er en følge af de udleveringsprocedurer, som fandtes før vedtagelsen heraf (dom af 30.5.2013, F, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, præmis 57).

- 55 Et sådant formål ligger bl.a. til grund for den håndtering af fristerne for vedtagelse af afgørelser om den europæiske arrestordre (dom af 30.5.2013, F, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, præmis 58), som medlemsstaterne er forpligtet til at overholde (dom af 25.1.2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis), og hvis betydning fremgår af flere bestemmelser i rammeafgørelse 2002/584 (dom af 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis).
- 56 Hvad særligt angår vedtagelsen af afgørelsen om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre fastsætter artikel 17, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, at sidstnævnte behandles og fuldbyrdes som hastesag. Den nævnte artikels stk. 2 og 3 fastsætter nøjagtige frister på henholdsvis 10 og 60 dage til at træffe endelig afgørelse om fuldbyrdelse af den nævnte arrestordre, afhængigt af, om den eftersøgte person giver sit samtykke til overgivelsen eller ej. Det er kun i konkrete tilfælde, hvor den europæiske arrestordre ikke kan fuldbyrdes inden for disse frister, at nævnte artikels stk. 4 gør det muligt at forlænge dem med yderligere 30 dage, ved at forpligte den fuldbyrdende judicielle myndighed til straks at underrette den udstedende judicielle myndighed med angivelse af grundene til denne forsinkelse. Bortset fra disse konkrete tilfælde er det kun under særlige omstændigheder, at en medlemsstat i overensstemmelse med samme artikels stk. 7 ikke skal overholde de nævnte frister, og denne medlemsstat skal ligeledes underrette Eurojust med angivelse af grundene til forsinkelsen.
- 57 Med henblik på at forenkle og fremskynde overgivelsesproceduren under overholdelse af fristerne i artikel 17 i rammeafgørelse 2002/584 er der som bilag til direktivet knyttet en specifik formular, som de udstedende judicielle myndigheder skal udfylde med angivelse af de oplysninger, som der specifikt anmodes om.
- 58 I henhold til artikel 8 i rammeafgørelse 2002/584 vedrører disse oplysninger bl.a. den eftersøgte identitet og nationalitet, angivelse af, om der foreligger en eksigibel dom, en arrestordre eller en anden eksigibel afgørelse med samme retskraft, som er omfattet af rammeafgørelsens artikel 1 og 2, lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse, en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder lovovertrædelsen er begået, herunder tidspunkt, sted og omfang af den eftersøgte deltagelse heri, den allerede idømte straf eller den strafferamme, der er fastsat for den pågældende lovovertrædelse i den udstedende medlemsstat, samt så vidt muligt andre følger af lovovertrædelsen.
- 59 Det fremgår således, at formålet med de nævnte oplysninger er at tilvejebringe de formelle minimumsoplysninger, som er nødvendige for at gøre det muligt for de fuldbyrdende judicielle myndigheder hurtigt at efterkomme den europæiske arrestordre ved hurtigt at vedtage deres afgørelse om overgivelse. Den formular, der er knyttet som bilag til rammeafgørelse 2002/584, indeholder ingen specifikke oplysninger, der gør det muligt for de fuldbyrdende judicielle myndigheder i givet fald at vurdere den pågældende mindreåriges særlige situation i lyset af de subjektive eller objektive betingelser – såsom de i artikel 57a, stk. 1 og 2, i loven om beskyttelse af unge fastsatte – som muligheden for at retsforfølge eller domfælde en mindreårig konkret er betinget af i medfør af straffelovgivningen i myndighedernes medlemsstat.
- 60 Det er korrekt, således som den italienske og den rumænske regering har gjort gældende i deres skriftlige indlæg, at såfremt de fuldbyrdende judicielle myndigheder finder, at de oplysninger, som den udstedende medlemsstat har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at de kan træffe afgørelse om overgivelsen, råder de over den i artikel 15, stk. 2, i rammeafgørelse 2002/584 fastsatte beføjelse til at anmode om straks at få de nødvendige supplerende oplysninger fremsendt med henblik på at opnå andre beviser, der er blevet fremlagt for den udstedende judicielle myndighed.

- 61 Det skal imidlertid fastslås, at denne mulighed forbliver en sidste udvej, der alene skal gælde for de særlige tilfælde, hvor den fuldbyrdende judicielle myndighed finder, at den ikke råder over samtlige formelle oplysninger, der er nødvendige for straks at træffe afgørelse om overgivelse. På denne baggrund ville en medlemsstats praksis, der består i at bedømme den særlige situation for en mindreårig, der er omfattet af en europæisk arrestordre udstedt af en myndighed i en anden medlemsstat, kunne tvinge den fuldbyrdende judicielle myndighed til konsekvent at anmode den udstedende judicielle myndighed om yderligere oplysninger med henblik på at sikre sig, at de supplerende oplysninger vedrørende en personlig vurdering, der gør det muligt konkret at retsforfølge eller domfælde en mindreårig i den fuldbyrdende medlemsstat, er opfyldt, hvilket ville føre til, at målet om at forenkle og sikre en hurtig overgivelse ville blive frataget enhver effektiv virkning.
- 62 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det andet spørgsmål besvares med, at artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at den fuldbyrdende judicielle myndighed i forbindelse med afgørelsen om overgivelse af en mindreårig, der er omfattet af en europæisk arrestordre, blot skal kontrollere, om den pågældende person har nået minimumsalderen for i den fuldbyrdende medlemsstat at kunne gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, som ligger til grund for en sådan arrestordre, uden at tage hensyn til eventuelle supplerende betingelser vedrørende en personlig vurdering, som retsforfølgelsen eller domfældelsen af en mindreårig for sådanne handlinger konkret er betinget af i henhold til denne medlemsstats lovgivning.

Det tredje spørgsmål

- 63 Henset til besvarelsen af det andet spørgsmål er det ufornuddent at besvare det tredje spørgsmål.

Sagsomkostninger

- 64 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

- 1) Artikel 3, nr. 3), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009, skal fortolkes således, at den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat kun skal afslå overgivelse af mindreårige, der er omfattet af en europæisk arrestordre, som i henhold til lovgivningen i den fuldbyrdende medlemsstat ikke har nået den alder, der kræves for at kunne gøres strafferetligt ansvarlige for de handlinger, der ligger til grund for en arrestordre udstedt mod dem.

- 2) Artikel 3, nr. 3), i rammeafgørelse 2002/584, som ændret ved rammeafgørelse 2009/299, skal fortolkes således, at den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat i forbindelse med afgørelsen om overgivelse af en mindreårig, der er omfattet af en europæisk arrestordre, blot skal kontrollere, om den pågældende person har nået minimumsalderen for i den fuldbyrdende medlemsstat at kunne gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, som ligger til grund for en sådan arrestordre, uden at tage hensyn til eventuelle supplerende betingelser vedrørende en personlig vurdering, som retsforfølgelsen eller domfældelsen af en mindreårig for sådanne handlinger konkret er betinget af i henhold til denne medlemsstats lovgivning.

Underskrifter